

ACC. N:R M. 16226:1-4.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Tou Kwantz, Hörmantorp*
Härad: *Konga* Berättare: " " "
Socken: *Hörmantorp* Berättarens yrke: *glasblåsare*
Uppteckningsår: *1964* Född år *1902* i *Hörmantorp*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Präpar och väfsning. s. 1-4.

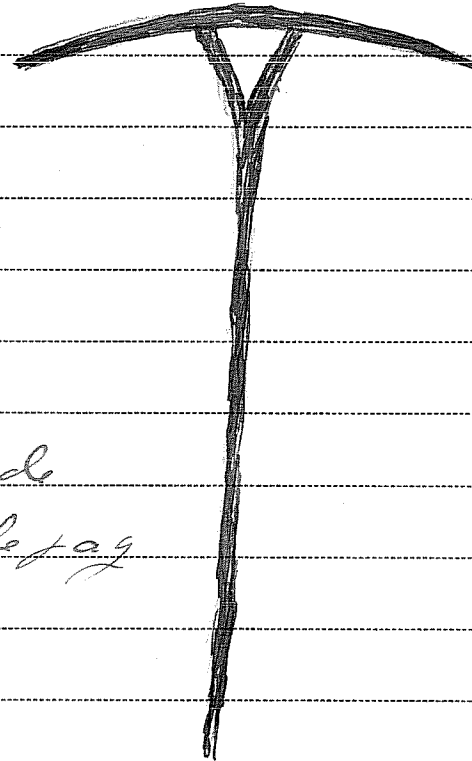
LuF 120

Räpsor och Råpsing. (A. H. F. 120)

Här kunde man ingen annan benämning på verktyget ifråga än räpsa.

Benämningen på de olika delarna var: Skaffet (skafföt), huvudet (huvät) eller räpsämvät, rimmarna (ringarna). Någon bäge mellan skaffet och huvudet har jag inte sett här. De räpsor som fanns här, av äldre, hade blivit skaffsupptill.

Jag har inte hört någon annan benämning på räpsa eller råpsing. Man råpsade här "Grappa gården" härde jag y. när jag växte upp. Det hette råpsa gården.

Skraftet var av gran och var skuret mot
räfskruvedet. Sjöbrunnna sekylen till
räfskraftet har jag ej sett.

Kruvedet var omkring 40 cm långt, det
hade en svag böjning. Till kruvedet an-
vänds askträ. Vidare var det något
högare på mitten och smalnade av mot
ändarna. Skraftet fästades i kruvedet
med träblyggor, ibland med pitar.
Känner inte till någon plåtkonung vid
fästpunkterna.

Pinnarna var av askträ.*^L Man bliv
opp kärnan så man fick absolut rätt-
spräckt trä. Då bliv man ut pinnarna
så att det var bare lite arbete att täpa
(preta) till dem. Pinnarna skulle lita
en vning bakåt från den välsande.*² Detta
för att det mycke korta kötet skulle slippa

Slåten i räpskivndet var grada, y
koniska. Pinnarna satt något so
när jäms med skivndets överkant.

Ordning för att slå räspinnar
i en apparat eller kupa som ej i
allmänt bruk här i vår ort.

Man ansåg att stålträskor var
sämre att räpa sö med. De slog
aldrig helt igång.

Hästträskorna som relativt sent
bruk på de steniga åkerarna i vår
bygd. Jag såg de första i början av
1920-talet. Skulle tro att det var
de första i trakten.

Stumra tillverkade träskor i
gårdarna. Den sist som hemslådd
mässigt tillverkade träskor och
liarven var en snarbror till

omig. Han dog i början av 1930-talld.

När man om vårens räfsade
undan tår och ris i tårängarna
kallades detta ett "risbämba".

Hor mantars den 6-12-1964

Tor Frank

*1. Ibland även av rönnträ.

*2. En enda person har dog höst säga
att pinnarna skulle luta framåt mot den
räfsande....